

**Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor**

Întrebare parlamentară

Către: Ministerul Energiei,

În atenția domnului ministru interimar Ilie Bolojan

De către: Deputat A.U.R., Cristina Emanuela Dascălu circumscripția nr 24 Iași

Obiectul întrebării: Dezvoltarea capacităților de producție și modernizarea infrastructurii energetice naționale

Stimate domnule ministru interimar,

Sistemul energetic național traversează o perioadă în care problema capacității de producție, a flexibilității sistemului și a infrastructurii de transport nu mai poate fi tratată prin măsuri punctuale sau prin prelungirea succesivă a unor soluții temporare.

În ultimele zile, Guvernul a decis menținerea temporară în funcțiune a unor capacități pe lignit de la Turceni și Craiova, în contextul deficitului hidrologic sever și al creșterii consumului de energie electrică în perioadele de vârf. Situația demonstrează vulnerabilitatea unui sistem în care capacități convenționale sunt retrase înainte ca înlocuirea lor cu producție nouă, flexibilă și sigură să fie realizată

integral.

În același timp, România continuă să aibă investiții strategice întârziate. Centrala electrică pe gaze în ciclu combinat de la Iernut, cu o capacitate de aproximativ 430 MW, are în prezent termen-limită pentru finalizare și punere în funcțiune la 31 decembrie 2026, după ani de întâzieri.

Este necesară clarificarea situației noilor capacități de producție pe gaze planificate pentru înlocuirea treptată a capacităților pe cărbune, inclusiv proiectul centralei de la Turcenii, estimat la aproximativ 475 MW.

Securitatea energetică nu poate fi însă asigurată exclusiv prin capacități de producție. România are nevoie de capacități de stocare de mari dimensiuni, inclusiv hidrocentrale cu acumulare prin pompaj, precum proiectul Tarnița-Lăpușești, precum și de finalizarea infrastructurii strategice de transport al energiei electrice la 400 kV. România și-a propus, prin documentele sale de planificare energetică, dezvoltarea unor capacități de acumulare prin pompaj de circa 800 MW până în 2030.

În ceea ce privește rețeaua de transport, finalizarea proiectelor componente ale inelului național de 400 kV reprezintă o condiție esențială pentru evacuarea energiei produse în noile capacități, pentru echilibrarea sistemului și pentru creșterea capacității de transfer între regiunile țării.

România are nevoie de o strategie energetică realistă, etapizată și corelată între producție, stocare și transport, astfel încât procesul de decarbonizare să nu genereze un deficit de capacitate și o vulnerabilitate suplimentară a Sistemului Energetic Național.

Având în vedere aceste aspecte, vă rog să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Care este, la data prezentei, strategia Ministerului Energiei privind calendarul de decarbonizare a producției de energie electrică, în condițiile în care retragerea unor capacități pe cărbune nu este în prezent însoțită, în toate cazurile, de punerea în funcțiune a unor capacități noi, sigure și flexibile?
2. Are Ministerul Energiei în vedere reevaluarea etapizării procesului de decarbonizare, astfel încât închiderea sau retragerea capacităților pe cărbune să fie condiționată de existența efectivă a unor capacități alternative suficiente pentru asigurarea securității energetice?

3. Care este stadiul exact al lucrărilor la centrala electrică în ciclu combinat de la Iernut, care sunt lucrările rămase de executat și care este calendarul asumat pentru finalizarea, testarea și punerea efectivă în funcțiune până la 31 decembrie 2026?
4. Ce măsuri întreprinde Ministerul Energiei pentru a preveni o nouă amânare a termenului de finalizare a centralei de la Iernut și cine își asumă responsabilitatea pentru respectarea calendarului?
5. Care este stadiul proiectului noii centrale pe gaze de la Turcenii, cu o capacitate de aproximativ 475 MW, inclusiv în ceea ce privește procedurile de achiziție, finanțarea, contractarea, autorizarea și termenul estimat de punere în funcțiune?
6. Care este calendarul Ministerului Energiei pentru înlocuirea efectivă a capacităților pe lignit care urmează să fie retrase, astfel încât România să nu ajungă în situația de a închide capacități de producție înainte de a avea alternative funcționale?
7. Care este stadiul proiectelor de centrale hidroelectrice cu acumulare prin pompaj, inclusiv al proiectului Tarnița-Lăpușești, și care este capacitatea totală de stocare prin pompaj pe care Ministerul Energiei estimează că România o va avea instalată până în 2030?
8. Care este calendarul pentru realizarea și punerea în funcțiune a proiectelor de acumulare prin pompaj, având în vedere creșterea capacităților de producție din surse regenerabile și necesitatea echilibrării sistemului energetic?
9. Care este stadiul actual al finalizării inelului național de transport al energiei electrice la 400 kV, care sunt tronsoanele încă nefinalizate și care sunt termenele asumate pentru punerea acestora în funcțiune?
10. Ce măsuri ia Ministerul Energiei, împreună cu Transelectrica, pentru accelerarea investițiilor în rețeaua de 400 kV, astfel încât noile capacități de producție să poată fi conectate și energia să poată fi transportată eficient între regiunile țării?
11. Care este necesarul estimat de capacități noi de producție, stocare și transport pentru perioada 2026–2030, astfel încât România să poată asigura simultan securitatea energetică, un nivel rezonabil al prețurilor și respectarea obiectivelor europene de decarbonizare?
12. Vă rog să prezentați un calendar centralizat, cu termene, capacități, surse de finanțare și responsabili, pentru principalele proiecte strategice de producție,

stocare și transport de energie electrică aflate în responsabilitatea Ministerului Energiei sau a companiilor din portofoliul acestuia.

Solicite răspuns în scris, în termenul prevăzut de lege.

Vă mulțumesc!

Cu deosebită considerație,

Prof. Univ. Dr. Cristina-Emanuela Dascălu,

Deputat în circumscripția electorală nr.24, Iași,

Vicepreședinte al Comisiei pentru Învățământ din Camera Deputaților